

15 oktober 2022

Verslag DuoHandend 2022, met de Kobaia

Bemanning Bart Verburg en Diederik Soepboer

Oktober 2021, we lagen rustig in de have van Stavoren, toen er in de avond en nacht steeds meer zeilboten binnenkwamen. En wat ons verbaasde: even aanleggen, fotootje maken en weer weg. Ik was verbaasd en heb toen gegoogeld wat dat zou zijn: de singlehanded prestatie tocht, oorspronkelijk bedacht door de vuurtorenwachter van Workum, Reid de Jong. Dat leek me een erg leuke uitdaging om ook een keer te doen. Hoewel met de Kobaia, een zeilschip met dubbel roer en enkele schroef met veel schroefwerking het alleen varen mij wat te heftig leek. Onder zeil vaart ze geweldig, maar in de haven..... We hebben haar gekocht in 2019 in Bretagne, en op de terugweg (met een beste wind) op Guernsey verwoordde de havenmeester het al zeer sprekend: "She is like a Princess at sea, but a bitch in the harbour". Dus toch besloten om de tocht met twee personen te gaan doen. Met de bemanningspool hierover gesproken en ze waren allen zeer enthousiast.

Zodra de inschrijving open was heb ik me gelijk ingeschreven. Ik ben gelukkig door het voorrangstelsel gekomen dat eerdere single- en duo- handen voor gaan bij de inschrijving, en heb als 25-ste schip in december 2021 kunnen aanmelden.

Ik heb de opdrachten van 2 jaren gevonden, en met die opdrachten ben ik als voorbereiding bezig diverse scenario's uit te werken. Als eerste bedacht hoe de start zou zijn. Ik heb begrepen in het verleden altijd via WA de code werd bekend

gemaakt, maar afgelopen jaar met seinvlaggen van getallen. Hmmmm, dat zou dit jaar best wel weer zoiets kunnen zijn, dus het oude morsealfabet weer opgerakeld en uitgeprint. En gelijk ook maar het semaforen alfabet opgezocht. Zo, daar hebben we nu afdrukjes van dus laat maar komen..... Intussen ook plattegrondjes gemaakt van IJsselmeer en Wad, met afstanden tussen de mogelijk havens en opdrachtpunten. Een tweede kaartje met het getij op het wad, wanneer het beste bij Den Helder naar buiten, over de Boontjes naar Harlingen, aanloop Terschelling. Vooral de Boontjes is een lastig vaarwater met de Kobaia, met haar diepgang van 2.85 m. Ze heeft gelukkig een zwenkkiel, en de diepgang kan teruggebracht worden tot 1.10 m, maar dan verlijerd ze aan de wind wel heel erg. En de Boontjes is soms best ondiep. Tijdens het aanbrengen van de Kobaia vorig weekend van haar thuishaven Lauwersoog naar Lelystad voor de zekerheid de kiel op 2,5 m gezet, maar toch ruim binnen de boeien (gelukkig hogerwal) ineens snelheid naar 0 kn: bodem: zachte blubber. Snel de motor aan om de hydraulische kiel te bedienen en kiel omhoog. En weer verder. Heerlijk zo'n zwenkkiel!!!

Eindelijk is het zover, Diederik komt naar mij toe en vanuit De Wilgen vertrekken we naar Lelystad. Ik heb drie warme maaltijden gekookt en Diederik heeft voor de rest van de catering gezorgd. Als we bij de Flevo Marina aankomen lopen we langs Frits en Elly, die heel strategisch met hun Waarschip liggen zodat vrijwel iedereen bij hun langs komt lopen en ze weer oude en nieuwe bekenden kunnen begroeten. Er kwamen gelijk opmerkingen over de twee tassen eten die we bij ons

hebben. En dat terwijl de andere twee tassen nog in de auto lagen 😊

Tijdens de steigerborrel die vanwege het weer niet buiten maar boven in het restaurant was, gezellig gekletst met een aantal oude rotten die de single handed al een aantal keren gevaren hadden. Leuk ervaringen uitgewisseld van schepen, eigenschappen, mooie vaargebieden en dit alles onder genot van een lekker drankje (of 2, of 3). Het buffet na die tijd was subliem: een tweetal schalen met heerlijke voorgerecht, keuze uit diverse vleessoorten en zeefruit, jammie. Een beetje waggelend over de steiger weer naar de Kobaia voor een toch wel lange nachtrust.

Zaterdagochtend na een lekker ontbijtje even de spullen ophalen, helaas was de trui maat L te klein voor mij, en waren er geen XL meer over. Die wordt nabesteld en komt later wel. Diederik had M besteld, maar hij kon mijn L krijgen. Nog even snel naar de Appie om nog wat extra brood in te slaan. Het palaver was gezellig, goede actie om de KNRM te steunen.

Alvast een voorlopige planning gemaakt: waar gaan we als eerste heen? Gezien de windverwachting zouden we naar het Markermeer gaan, aannemende dat daar ook opdrachten waren. We spraken af dat Diederik na de start vast naar de Houtrisluis zou varen terwijl ik de opdrachten zou uitwerken en de geschatte tijd naar Elly zou appen.

Nadat de single handend was vertrokken uit de box gevaren, ging weer net, want de box was ca. 5 cm breder dan de Kobaia. Naar het startgebied gevaren en daar een beetje pielen om vlak bij het startschip te blijven en niet teveel andere zeilers in het

vaarwater te zitten. Het begon ook te miezeren, en naderhand te regenen. Prut dus met z'n allen in de sluis, nee, één scheepje kon helaas niet mee, net te laat. Intussen had ik al bedacht dat we ca 6 kn zouden varen, en de afstand ongeveer 250 nm zou zijn, net als andere jaren: dus maar gewoon 42 uur opgegeven. We gaan het wel zien of het reëel is.

Na de sluis aan de wind richting Muiden, waar een stempeltje gehaald moest worden. We voeren lekker scherp, op de rand van het verboden zandwingebied. We liepen bovenlangs langzaam in op de Cras Factus Est. We voeren al geruime tijd nét boven hun. Net voor de laatste gele boei (positie 52°30.01 005°21.46) begon de Cras echter wat op te loeven. Wij konden niet mee loeven omdat we dan in het verboden gebied zouden komen. Diederik riep nog aan dat wij niet konden oploeven, maar de Cras kwam steeds dichterbij. Zo dicht, dat wij ook niet meer konden oploeven. Omdat de Kobaia zo'n brede kont heeft gaat de achterkant bij het oploeven naar lei, en zouden we de Cras zeker raken. Maar de Cras bleef loeven en ze hebben ons geraakt. Omdat wij sneller voeren heeft onze scepter een kras in hun gelcoat gemaakt. Naderhand heeft de schipper van de Cras via Elly mijn telefoonnummer gekregen en heeft hij contact gehad. Hij zou het met de verzekering regelen. Gelukkig was de sfeer well goed gebleven.

Doorvaren naar Muiden, kruisen, de Kobaia liep lekker. Diederik aan het zeilen en ik ben beneden bezig geweest een planning voor de verdere dagen te maken. Kaart erbij, windfinder, Quicktide, en de stromings app van Imray. Ik ben begonnen bij Vlieland, en heb vandaar terug gerekend vanaf Harlingen en

Kornwerderzand. Leek allemaal goed te passen. Na Vlieland dan via de Vlielanderbalg, dat kunnen we mooi doen met de ophaalkiel en 1.10 meter diepgang. Richting Den Helder, maar dan bij Texel nog een tijstop. Kunnen we even lekker slapen in plaats van tegen de stroom in te buffelen.

Op weg naar Muiden nog de kiel van 3 meter naar 2.5 meter gezet vanwege ondieptes. Dit was op de plotter gelijk te zien dat we ca 5° minder scherp konden varen. Bij het diepe gat voor Muiden de kiel maar weer naar beneden, het was daar 5-7 meter diep. Helaas na enkele honderden meters liep de diepte razendsnel weer terug en de kiel stuiterde over de bodem. Zo snel mogelijk de kiel weer omhoog naar 2.5 meter en verder. Dan maar een extra slagje maken.

Bij de binnenkomst van Muiden, ik had net de motor aangezet: weer brrrrbbb, vast in de modder, De Kobaia dreigde naar de stuurboordkant van de geul te gaan, waar net een paar tegenliggers aan kwamen. Maar Diederik kon met een peut gas de Kobaia weer naar bakboord sturen. Zeilen laten zakken, even aanleggen en boven bij de roeivereniging een stempeltje gehaald. Terwijl we lagen de gennaker klaargemaakt voor de tocht naar het noorden. Die verliep uitstekend, wind trok aan tot ca 20 kn, en met de gennaker liepen we mooi tot 9 kn. OP de stuurautomaat lekker een bord boerenkool met worst, opgewarmd in de oven, verschalkt. Dat ging er best in!! Het viertje gevaren, intussen hebben we toch maar een rifje gezet omdat de wind was aangetrokken tot 22 kn, en we moesten weer een stukje opkruisen. Lekker opgevaren met een viertal andere duohanders, en op weg naar de Krabbegatssluizen voor

de nacht. Lekker aanlegborreltje en dan lekker slapen, daar zijn we wel aan toe.

Dag 2

De wekker op half zes omdat de hele meute vast zou gaan varen om 6 uur. Maar om 6 uur: niets, zelfs de lichten stonden nog op rood. We hebben even moeten denken, echt niet lang, en zijn weer op bed gegaan. Omdat we geen idee hadden hoe laat het weer zou kunnen hebben we nog even gekleed geslapen. Om half acht wat leven en we zijn de sluis ingevaren. Enkhuizen was de volgende stap, bij een visser aangelegd en naar het havenkantoor gelopen. De beide havenmeesters hadden wel van de single handed van Ried de Jong gehoord, maar er was nog niemand bij hun geweest voor een stempel ????. Ze hadden wel al het extra verkeer in de haven gezien, maar wisten er niet het fijne van. Aan de hand van het formulier hebben we de hele prestatietocht uitgelegd. Ze waren erg enthousiast. Snel een selfie bij het scheepvaart in een fles museum gemaakt en op weg naar Medemblik. In het Krabbersgat bedacht dan zeilen veeeeeeeel sneller gaat dan de motor, met deze wind 8 kn tov 4 kn, en vrijwel direct na het verlaten van de haven het zeil gehesen. Lekker raggen met deze ruime wind. Onderweg naar Medemblik een mede zeiler (bootnaam helaas vergeten) die met een rif voer ingehaald. Vlak voor de haven moest onze kiel omhoog naar 2 meter (haveningang is slechts 2.2 meter diep) en vanwege de lastige inloop hadden we ook een rif gezet. En deze Dehler liep weer mooi op ons in. Na de stempelen het presentje op weg om de vijf te varen. Schitterende wind, snel het rif eruit en met max 28 kn wind en > 10 kn bootsnelheid om De Kreupel en Hop

gevaren. Nabij de vijf weer een rifje gezet, was niet helemaal nodig omdat de wind ook aan het inkakken was. Na de vijf op naar Hindelopen. Gennaker erbij omdat er een Duitser naast ons voer die nét iets harder ging. Dat zal hem leren :=). Bij de aanloop van Hindelopen het regelement natuurlijk niet goed gelezen en met kiel helemaal omhoog de haven ingevaren. Het was rustig, dus geen probleem. Iedereen had een andere route genomen. Toen we in het restaurant voor de puzzel en de stempel hoorden dat we slechts de vijfde waren begon er wel wat te knagen. Heb ik iets over het hoofd gezien?? Op weg naar Kornwerderzand, terwijl Diederik weer uitstekend aan het sturen en trimmen was uiteindelijk de app aan de praat gekregen om de andere deelnemers te zien. Wat een schrik: ze zaten bijna allemaal bij Den Helder en zelfs op de Noordzee. Terwijl je van het Schuitengat (SG) naar Den Helder moest volgens de opdracht. Oh shit, er bestaat ook een Schulpengat, met ook een SG boei. Ik was bang dat mijn hele planning nu in de prullenbak kon. Snel een aantal opties bedacht en verder uitgewerkt, maar met waar we opdat moment voeren (richting Kornwerderzand) waren dat geen haalbare andere opties. Dan maar verder met het huidige plan en alleen de laatste etappe uit het plan, van onze rust- en getijdestop-haven Oudeschild naar Den Helder opnieuw plannen. Blijkt volgens planning best redelijk uit te komen, nu nog in de praktijk zien hoe het uitkomt. Tot nu toe is de planning tot op het kwartier goed uitgekomen. Komen we dan wellicht tóch (we zij nu eenmaal roekies volgens Elly) in aanmerking voor een prijs???? Net een heerlijke nasi maaltijd, toetje en aanleg borrel genuttigd nadat we bijna een uur gewacht hadden bij de sluis. Wel aangeropen

dat we erdoor wilden maar geen rood-groen. Toen maar opdringerig opgevaren nadat andere schepen uit de sluis kwamen. Nu lekker slapen, want het plan is vannacht via de Boontjes, Harlingen en de Mn1-Zm2 naar Vlieland te varen.

Dag 3

Om 11:45 de wekker, wat onmogelijk vroeg zeg. De Barones lag er ook en is ietsje eerder vertrokken, In de sluis kom moesten we even wachten op een aantal vissersschepen en een vrachtschip. Daarna de zeilen gehesen en onder een heldere hemel vol sterren en een lekker lopend windje via de Boontjes naar Vlieland. We hebben het Zuidoostrak nog overwogen, maar al die onverlichte boeien in het donker, nee toch maar liever niet. Onderweg naar Harlingen nog een soort van kunstzon in de boontjes. Wat een bak met licht zeg. Het bleek een baggerschip te zijn die langzaam varende zijn werk deed aan stuurboordzijde van de vaargeul. Net in het smalle deel van de Boontjes. Door alle wervelingen gaf bij ons de dieptemeter niet meer betrouwbare waardes. En om het schip in te halen moesten we door zijn windluwte. Toch maar even een klein stukje gemotord om er voorbij te komen. Naast de pollendam in de recreatie geul gevaren, wat goed uitkwam want daar voeren een aantal echt grote zeeschepen. Verderop in Blauwe Slenk was het wel duidelijk dat het maandag ochtend was: zeker wel 15 vissersschepen met kunstzonnen aan boord en hekgolven om over te surfen. Op weg naar de keerboei MN1-ZM2 aan de wind, dus voor de veiligheid twee reefjes gezet. Die konden er op de terugweg van de keerboei naar Vlieland gelijk weer uit. Langs de noordkant van de richel op de dieptemeter gevaren: steeds de 4-5 meter aanhouden. Maar ineens toch

ondieper. Van de Richel wegsturen hielp niet dus maar snel de kiel van 3 naar 2 meter gezet. Heerlijk toch zo'n ophaalbare zwenkkiel. Aanloop en aanleggen Vlieland liep op rolletjes. En om half zes op bed. Meestal is dat juist de opsta tijd voor Diederik. De nacht was erg onrustig en allebei hebben we slecht geslapen. Vanavond op Texel maar weer inhalen. Even bij de havenmeester geweest voor een stempel en om af te rekenen, maar met een groots gebaar hoefde dat niet. Wel eindelijk weer eens lekker gedoucht.

Wegvaren was even een puntje, 20-22 kn wind lagerwal. Dat is voor de Kobaia wel een puntje. We hebben de Kobaia naar het einde van de kopsteiger gemanoeuvreerd en vandaar achteruit weggevaren. Buiten de haven de zeilen gehesen.

Via de Inschot (ankeren) naar Oudeschild gevaren voor een tijstop.

Dag 4

Via de SG naar Den Helder, daar van de Havendienst, Korporaal Dijk een handtekening gekregen. Met spinnaker en gennaker zonder grootzeil naar de KH (die niet lag waar ze volgens de kaart moest liggen) naar Urk.

Dag 5

Stempeltje halen in Urk en naar de finish in Lelystad. Klaar gefinisht! Super tocht!